

[Henry Christensen.]

skattnernes forhold i pristallet. For det andet er skatterne ikke på samme måde som de varepriser, et detailpristal skal give udtryk for, en pris på ydelser; det er ingen pris på varer, der på almindelig vis kan indgå i pristallet. Det fremgår bl. a. af, at når vi næste år er oppe på et overskud på 1500-1600 mill. kr. på statsbudgettet, så har dette ikke noget som helst med spørgsmålet om detailpriser at gøre. Det er et kunstigt tilvejebragt element, som indgår i pristallet, og som for længst burde være fjernet. Det er sagkundskabens standpunkt til denne side af sagen.

Det har været hævdet, at det ikke havde særlig betydning, at skatterne var med i pristallet, for virkningen var den, at priser og skatter steg nogenlunde lige meget, selv om det kunne ske på forskellige tidspunkter. Det faktiske er vel imidlertid, at hvis skatterne stiger og indgår i pristallet, så er det medvirkende til at øge inflationen og omkostningsniveauet her i landet. Det er jo rigtigt, at i tider, hvor skatterne stiger stærkt, så tilpasses priserne herefter, og når priserne er steget meget stærkt, vil det automatisk gå sådan, at skatterne følger med, og tilsammen er virkningen en større inflation og et højere omkostningsniveau, end vi ellers behøvede at have.

Udvalgets betænkning, der jo bygger på disse synspunkter, blev afgivet i slutningen af februar i år til den høje regering, og der var i udvalget almindelig enighed om, at de direkte skatter skulle fjernes fra pristallet. For de indirekte skatters vedkommende er stillingen den, at de sagkyndige ønskede dem fjernet, at landbrugets repræsentant ønskede dem fjernet, og at der var et klart politisk flertal for at få dem fjernet, et politisk flertal, der bestod af venstre, de konservative og de radikale, men socialdemokraterne ønskede det ikke. Det er måske et af de ofre, som den radikale højtærede finansminister og hans parti skal bringe på samarbejdets alter, at selv om der er flertal i det høje ting for dette princip gennemførelse, så hindrer hensynet til socialdemokratiet, at flertallet kan få sit standpunkt gennemført. Det er virkningen af det, man kalder det samarbejdende folkestyre.

Der er derfor grund til at stille følgende

spørgsmål til regeringen, til statsministeren og til finansministeren: hvad agter regeringen at gøre på dette område, inden overenskomstforhandlingerne indledes? Hvad vil regeringen foretage sig? Vil den intet gøre, eller hvad vil den gøre? Hvordan opfatter den sit princip om det samarbejdende folkestyre og det forlig eller den aftale, vi traf for 2 år siden om, at den nu skulle medvirke til noget på dette område?

Vi er i færd med at sejle ind i en overenskomstsituation, der på mange måder har truende skyer. Det er langtfra afgjort, hvad resultatet af overenskomstforhandlingerne vil blive, og vi må påregne, at der er en betydelig risiko for, at vi kan komme ud i en konfliktsituation, når vi kommer hen på foråret 1961. Er der foretaget noget som helst over for en sådan udvikling? Hvad har man gjort for at yde en beskyttelse for det danske samfund, hvis man kommer i en sådan situation? Man har nægtet at medvirke til oppositionens forslag om at give samfundet en fornøden beskyttelse på de livsvigtige områder, sådan at vi til gengæld havde muligheder for at sikre parterne fri overenskomstforhandling i øvrigt.

Nu står tilbage, at regeringen i en situation som den, vi kommer til at opleve, vil kun har at falde tilbage på sit gamle princip, at så skal regeringen komme halsende bagefter og stille lovgivningsmagten til rådighed for at ophøje mæglingforslaget til lov, gennemføre en hastig tvungen voldgift eller noget i den retning. Intet beredskabsværn er der truffet på dette vigtige område.

Der er et enkelt yderligere spørgsmål i den højtærede finansministers åbningstale, som jeg gerne vil gøre et par bemærkninger om. Det er spørgsmålet om uddannelsesproblemet. Jeg tror, den højtærede statsminister har ret i, at det er et af de vigtigste problemer, vi står over for, et problem, som jeg også tror der er en meget udbredt forståelse for i alle kredse i det høje ting og også ude i den danske befolkning. Betydningsfulde foranstaltninger er vel allerede gennemført på en hel del områder, og andre foranstaltninger vil blive det senere. Akutte problemer kan vi til gengæld også få øje på, f. eks. problemet med den store mangel på lærere, mangel på skoler o. s. v. Vi for-